

ЕЛЕКТРОННІ ГРОШІ ТА ЇХ ЗАСТОСУВАННЯ

**ПОЛІТІКІНА Інна, здобувачка вищої освіти
спеціальність 071 Облік і оподаткування
Миколаївський національний аграрний університет**

Анотація: Досліджено сутність, причини виникнення і особливості застосування електронних грошей. Наведена їх порівняльна характеристика з готівкою.

Ключові слова: електронні гроші, смарт-карта, платіжні системи, безпека.

Електронні гроші – це грошові зобов'язання емітента в електронній формі, що зберігаються на електронному пристрої власника грошей. Виникнення електронних грошей зумовлене як розвитком інформаційно-криптографічних технологій, що дали можливість зберігати і передавати грошову вартість технічними пристроями, так і потребами системи електронної комерції, якій потрібен інструмент для здійснення мікроплатежів без втрат.

В еволюції форм грошей важливим кроком є застосування електронних грошей як платіжного засобу. Інформація щодо грошових сум може записуватися на смарт-карту з вбудованим процесором або на жорсткий диск комп'ютера [1]. Одну картку можна використовувати для здійснення платежу на іншу картку, помістивши обидві картки в електронний гаманець для здійснення платежів [1].

Зараз обіг електронних грошей відбувається завдяки функціональності платіжних систем. У цьому випадку платіжна система є платіжною організацією, а учасники платіжної системи та сукупність взаємовідносин, що виникають між ними під час переказу коштів, - є істотними ознаками платіжної системи [1, 2].

Важливо розуміти, які фактори впливають на рішення споживачів щодо використання електронних методів оплати [2, 3]. Вважаємо, що основними факторами впливу на їх рішення є: зручність, менші витрати, безпека та конфіденційність розрахунків. Однак навіть з існуванням електронних грошей, готівка ще знаходить своє місце у застосуванні. Обидві форми існування грошей мають свої переваги та недоліки. Вибір між електронними грошима та готівкою залежить від конкретних потреб споживача та обставин. У табл. 1

наведена порівняльна характеристика застосування електронних грошей та готівки.

Таблиця 1 Порівняльна характеристика електронних грошей та готівки

Характеристика	Електронні гроші	Готівка
Форма існування	Електронний запис на сервері	Фіатні банкноти та монети
Спосіб використання	Через електронні пристрої (картки, смартфони)	Безпосередній обмін
Швидкість транзакцій	Миттєва або близька до миттєвої	Може займати більше часу (особливо при великих сумах)
Рівень безпеки	Високий (за умови дотримання правил кібербезпеки)	Низький (ризик втрати, крадіжки)
Доступність	Потребує електронних пристроїв та інтернет-з'єднання	Не вимагає спеціальних пристроїв
Зручність	Можливість здійснювати платежі дистанційно	Зручно при відсутності електроенергії або Інтернету
Екологічність	Більш екологічний варіант	Вимагає виробництва (емісії)

Джерело: складено автором з використанням матеріалу [1]

Електронні гроші набувають все більшої популярності, адже пропонують більше зручності та безпеки (це доведено переважною кількістю здійснених розрахунків під час пандемії COVID-19 та війни в Україні). Вони продовжуватимуть розвиватися і змінювати наш світ у серйозній конкурентній боротьбі з традиційними методами оплати. Все ж важливо розуміти як переваги, так і ризики, пов'язані з їхнім використанням.

Вважаємо, що для більш ефективного використання електронних грошей необхідно обирати надійні сервіси, дотримуватися правил кібербезпеки та бути обережними при здійсненні транзакцій.

Література:

1. Махаєва О.О. Електронні гроші в Європі та Україні. *Вісник НБУ*. 2004. №9. С. 22-24.
2. Про платіжні системи та переказ коштів в Україні: Закон України зі змін. та допов. від 06.10.2004 р. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 29. Ст. 137.

3. Бурковська А.В., Шевченко В.М. Особливості валютного регулювання в Україні. *Modern Economics*. 2019. №17. С.50-54.

Abstract: *The essence, causes and features of the use of electronic money are studied. Their comparative characteristics with cash are given.*

Keywords: *electronic money, smart card, payment systems, security.*

*Науковий керівник – БУРКОВСЬКА Алла,
кандидатка економічних наук,
доцентка кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв*